

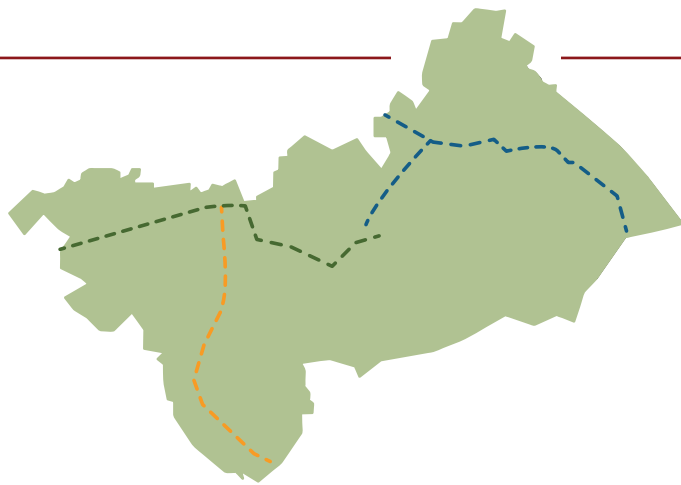
SKÖTSELPLAN

Jämt-Norgevägen | Kårböleleden | Indalseleden

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Svenska kyrkan
SYDÖSTRA JÄMTLANDS PASTORAT

● Jämt-Norgevägen

● Kårböleleden

● Indalsleden

Jämt-Norgevägen är ca 25 mil lång från starten i Jämtkrogen i Bräcke till Stugudal på norska sidan. Vad gäller Jämt-Norgevägens sträckning genom Härjedalen så har en överenskommelse träffats med Härjedalens pastorat om att Sydöstra Jämtlands pastorat sköter även denna del av leden, i samverkan med Härjedalen.

Kårböleleden är ca 10 mil lång från Kårböle till Billsåsen där den går ihop med Jämt-Norgevägen.

Indalsleden är ca 12 mil lång från den punkt vid Forsstrand i Bispgården där den kommer in i länet tills den går ihop med S:t Olovsleden i närheten och Östersund.

Innehåll

Skötselplanen för pilgrimslederna i Sydöstra Jämtlands pastorat (SÖJ) är huvuddokumentet som beskriver arbetet med ledarna.

Skötselplanen består av tre bilagor:

Sköteselinstruktion som beskriver hur leden skall skötas.

Åtgärdsplan per led som beskriver vad som skall göras längs leden.

Kvalitetsstandard som beskriver målgrupp, syfte och ambition med lederna.

Funktioner och roller

Ansvarsfördelning beskrivs i kvalitetskriterierna. Se separat organisationsskiss.

Ledsamordnaren ansvarar för samordning – SÖJ

Ledansvarig är huvudansvarig för led och innehar överenskommelser med markägare – SÖJ

Ledförvaltare är ansvarig för drift och skötsel av led eller ledavsnitt – SÖJ i samverkan med andra intressenter längs leden

Ledpartner – organisationer, föreningar, markägare, företag och lokalbefolkning som är engagerade i arbetet med vandringsleden

Alla ledpartner bör ha en kontaktperson som ansvarar för sin organisations åtagande och finns med i nätverk för information och kommunikation med andra ledaktörer.

Arbetssätt

Utvecklingsarbetet ska ske i **Gemenskap** – genom samverkan över nationsgränser (Sverige, Jämtland, Norge och tillresande) över kulturgränser (samisk, fäbod, bondesamhället och norsk) och **förståelse** – för markägare, mellan kulturer och genom historia.

Svårighetsgradering

En svårighetsgradering enligt de nationella riktlinjerna för vandringsleder ska tas fram och presenteras digital på SÖJ:s hemsida, så att vandraren bättre känner till förhållandena längs leden och kan förbereda sig på ett bra sätt för att få en njutningsfull, trygg och hållbar vandring.

Förhållande till markägarna

Förhållandet mellan markägaren och nyttjanderätts-havaren regleras i ett nyttjanderättsavtal som finns för led, väg och lägerplats.

- SÖJ innehar register (enligt GDPR) på markägare längs lederna
- SÖJ:s mallar skall användas för att teckna skriftliga avtal med markägare
- Markägare skall bjudas in till årliga träffar
- Försäkringsfrågan är under utredning

Foto: Gustaf Helsing /ikon

Exempel på lagkrav som kan beröra pilgrimslederna:

- Ändringar av befintlig led skall anmälas för samråd om åtgärden kan komma att väsentligt ändra naturmiljön, enligt Miljöbalken 12 kap: 6§ (1998:808).
- Samråd kan endast ske innan ändringen genomförs.
- För verksamheter inom skyddade områden kan tillstånd eller dispens krävas, enligt Miljöbalken. (Reservat, biotopskydd, natura 2000 etc).
- Tillstånd för toalett, torrdass, kompostering eller dyikt, enligt Miljöbalken.
- Strandskyddsdispens, enligt Miljöbalken.
- Bygglov i enlighet med Plan och Bygglagen.
- Samråd om all verksamhet som berör fornlämningar samt fornlämningsområden, enligt Kulturminneslagen 2 kap:10§ (Länsstyrelsens samhällsbyggnadsenhet).
- Tillstånd för vägvisning på allmän väg, vägs skyltar.
- Vid hänvisning till lokal ordningsbestämmelse ska dokumentation finnas som visar att beslutet är fattat med stöd av Ordningsslagen (1993:1617)

Kartor

Inga egna kartor finns för lederna utan vi hänvisar till lantmäteriet kartor och andra appar för vandring, t.ex. *Lokalsinne*. Jämt-Norgevägen har legat på lantmäteriets kartor en längre tid. Kårböleleden är inmätt och inrapporterad i sin helhet under hösten 2022 och kommer snart kunna ses på Lantmäteriet. Indalsleden är under inmätning och ska rapporteras in så snart det kan ske.

Mål

Målet för arbetet med våra pilgrimsleder skall vara att underhålla och utveckla hållbara attraktiva vandringsleder som främjar befolkningen i vår landsbygd och bidrar till folkhälsa, för besökare och fastboende.

Utbildning

Aktörer längs leden som arbetar med röjning, märkning och information längs leden, ska beredas utbildning för att märkningen skall vara densamma längs hela leden och ge vandraren igenkänning och trygghet. Här skall samverkan med angränsande leder eftersträvas för att få hela lederna genom, i första hand Sverige, att se likadana ut.

Känsliga områden

Våra leder går genom många former av unika områden med känslig natur där särskild försiktighet och riktlinjer behöver tydliggöras.
skyddadnatur.naturvardsverket.se

Jämt-Norgevägen passerar invid eller genom:

- Skogligt biotopskyddsområde vid Billsåsen
- Marntallsåsens naturreservat
- Arådalens, valskaftrumpan naturreservat
- Björnsjöberget naturreservat
- Storsjö fågelskyddsområde
- Art- och habitatdirektivet (SCI)
Ljungan uppströms Ljungdalen
- Biotopskyddat område vid Herrevadsströmmarna

Våra leder passerar genom samebyar:

- Tåssåsens sameby
- Mittådalens sameby
- Handölsdalens sameby
- Njarka - vinterbete

Här söker SÖJ samverkan med samebyarna för att tillsammans se över lederna för att skapa ett hållbart vandrande längs våra leder.

Foto: Gustaf Helsing /Kon

Foto: Anders Gustafsson

Klimatanpassning och hållbarhet

Leden och dess vandrare måste vara i balans med naturen och befolkningen.

Ett exempel på obalans är där stora vandringsleder med många vandrare går genom samebyar och stör verksamheten. SÖJ söker samverkan med samebyarna för att undvika detta längs våra leder.

Den årliga besiktningen av lederna är viktig för att se vilket slitage som sker i naturen och kunna vidta

åtgärder för att hållbart vandrare. Markägarträffar är ytterligare ett viktigt forum för detta.

Inköp av material till arbete längs lederna skall göras så lokalt som möjligt och finns miljöcertifierade varor att tillgå skall dessa övervägas. När på året t.ex. virke till spänger körs ut kan göra stor skillnad på längden av transport och ska, om möjligt, anpassas till kortast möjliga sträcka.

Åtgärder, skötsel och dokumentation

- En skötselinstruktion finns upprättad som beskriver hur lederna skall skötas.
- Varje led skall ha en åtgärdsplan där varje åtgärd dokumenteras och uppföljning tidsätts. Här skall nya/uppkomna behov skivas in.
- Lederna besiktas årligen och för detta finns mallar att tillgå.

Uppföljning

Denna plan upprättades under det projekt för organisering av leder som finansierades av Naturvårdsverket hösten 2022 och kan betraktas som ett utkast. Planen och dess bilagor skall revideras under 2023.

Foto: Gunilla Jansson